

Regeringskansliet/Klimat- och näringslivsdepartementet

Diarienummer KN2023/03704

Remissvar kring promemorian om EU-kommissionens förslag på förordning om cirkularitetskrav för fordonsdesign och om hantering av uttjänta fordon

kn.remissvar@regeringskansliet.se kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Detta remissvar är utarbetat av Fordonsjuristen expertråd under ledning av ordförande Bo Ericsson och juristen Ulf Stefansson.

Postadress:

Lilltorpsvägen 27

760 18 Yxlan

Remissvar: EU-kommissionens förslag på förordning om cirkularitetskrav för fordonsdesign och om hantering av uttjänta fordon

Sammanfattning

- Fordonsjuristen avstyrker EU-kommissionens förslag.
- Förslaget skulle i praktiken omöjliggöra för fordonsentusiaster att vårda det rullande

kulturarvet.

- Förslaget innebär en allvarlig inskränkning av äganderätten.

Förslaget

EU-kommissionen har kommit med förslag på förordning om cirkularitetskrav för fordonsdesign och om hantering av s k uttjänta fordon, ELV-direktivet (End of Life Vehicle). Detta direktiv kommer till skillnad från dagens rekommendationer att bli tvingande. Förslaget till förordning berör många olika områden som köp, försäljning, rätten till ägande av fordon, delar och komponenter, reparation, renovering, restaurering, konservering och ändring. Här definieras också vad som ska utgöra "avfall", vem som bestämmer detta samt straff för de som bryter mot reglerna.

Bakgrund

För Fordonsjuristen är hållbarheten är en grundsten i föreningen. För att detta ska vara möjligt måste alla delar och sfärer inom bilismen länkas samman – ett holistiskt synsätt. Konsumenter måste besitta goda kunskaper om trafik och fordon i sig, motorsporten måste uppmuntras att vara en del i industrins utvecklingsarbete och även veteranfordon har en given roll att spela. Bara den som kan sin historia har möjlighet att ratta rätt in i framtiden. Alla de enskilda entusiaster och klubbar runtom i landet som renoverar objekt till fina bilar som vårdas och bevaras gör en ovärderlig insats för att värna det rullande kulturarvet. Detta ska uppmuntras och inte motarbetas.

Som fordonsbranschförening har Fordonsjuristen en viktig roll att spela i att uppmärksamma förutsättningarna i arbetet för att göra bilismen hållbar. Detta rör alltifrån körsätt till bränslen och även processen som tar vid när ett fordon är uttjänt. I dagsläget återvinns 95 procent av en bil vid skrotning, bilbranschen är en föregångare inom cirkulära affärsmodeller. Det tas redan ansvar för

hållbarheten och ett cirkulärt förhållningssätt tillämpas redan med andra ord. Därmed är bilismen en sektor som utgör en föregångare i samhället.

Att betrakta bilar som inte klarar besiktning, eller är kostsamma att renovera, som avfall omöjliggör hela motorhobbyn. Att renovera gamla fordon tar ofta flera år att genomföra eftersom det är svårt att hitta begagnade delar eller tillverka nya delar samt att det medför stora kostnader för renoveraren vilket i sin tur medför att renoveraren måste spara ihop pengarna. Man kan jämföra med andra kulturskatter. Det skulle krävas enorma insatser att återställa Colosseum i Rom till ursprunglig standard men ingen skulle komma på tanken att därför betrakta detta som avfall.

De förslag som EU-kommissionen nu lagt fram skulle i praktiken omöjliggöra att förvalta äldre fordon. Nya kriterier föreslås för när ett fordon anses uttjänt som skulle omfatta en stor del av de fordon som idag ägs som samlarobjekt. När fordon bedöms som uttjänt ska det hanteras som avfall och då kan äganderätten till och med förverkas. Bedömningen av när detta ska ske kan göras vid trafikkontroll, besiktning eller gränskontroll. Ett fordon som då inte klarar av kriterierna kan inte heller säljas om det inte är reparerbart till en kostnad som inte överstiger marknadsvärdet. Flödet av nya fordon till motorhobby, motorkultur och motorsport kommer att försvinna med detta förslag.

Detta är ett mycket stort ingrepp i fordonsägares äganderätt. Det är en grundläggande mänsklig rättighet att inte godtyckligt bli berövas på sin egendom. Fordonsjuristen anser därför att förslaget strider mot äganderätten.

Det är viktigt att handeln med begagnade fordon underlättas eftersom det bara är så som marknaden kan breddas och intresset för att förvalta äldre bilar kan öka. Många entusiastbilar som är ovärderliga skulle med största sannolikhet ha tvingats till skrotning om ELV-direktivet hade funnits tidigare. Det är naturligtvis upp till varje enskild köpare och säljare att tillse att fordon förvaras på ett hållbart sätt, men det liggande förslaget bidrar inte detta.

Fordonsjuristen anser därmed att förslaget bör avstyrkas och instämmer i övrigt med de synpunkter som Motorhistoriska Riksförbundet, MHRF, inkommit med.

Vänliga hälsningar

Bo Ericsson

Fordonsjuristen

Lilltorpsvägen 27

760 18 Yxlan

bo.ericsson@fordonsjuristen.se

Tfn +46(0)72 222 03 61